

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1432/2021
18.01.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Драгана Аћимовића, Мирољуба Томића, Радослава Петровића и Милене Рашић, чланова већа, са саветником Маријом Рибарић, записничарем, у кривичном предмету окривљеног Горана Гајића, због кривичног дела недозвољено држање оружја и експлозивних материја из члана 348. став 3. у вези става 2. и 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног, адвоката Николе Тадића, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Новом Саду К 147/17 од 29.03.2021. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 499/21 од 26.10.2021. године, у седници већа одржаној дана 18.01.2022. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Горана Гајића, адвоката Николе Тадића, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Новом Саду К 147/17 од 29.03.2021. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 499/21 од 26.10.2021. године у односу на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се у преосталом делу захтев за заштиту законитости **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Новом Саду К 147/17 од 29.03.2021. године окривљени Горан Гајић оглашен је кривим да је извршио кривично дело недозвољено држање оружја и експлозивних материја из члана 348. став 3. у вези става 2. и 1. Кривичног законика и осуђен на казну затвора у трајању од 4 године у коју се урачунава време проведено у притвору од 19.04.2017. године до 29.06.2017. године, као и време проведено на издржавању мере забране напуштања стана почев од 29.06.2017. године до 10.06.2019. године, као и време у притвору од 08.06.2020. године до 09.06.2020. године. Истом пресудом од окривљеног су сходно члану 348. став 6. Кривичног законика одузети предмети таксативно наведени у изреци првостепене пресуде и окривљени је обавезан да сноси трошкове кривичног поступка и плати Вишем суду у Новом Саду износ од 401.385,00 динара и износ од 20.000,00 динара на име паушала, у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде под претњом извршења.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 499/21 од 26.10.2021. године делимичним усвајањем жалбе браниоца окривљеног Горана Гајића, и поводом жалбе окривљеног Горана Гајића лично, а по службеној дужности, преиначена је пресуда Вишег суда у Новом Саду К 147/17 од 29.03.2021. године, у делу одлуке о кривичној санкцији тако што је Апелациони суд у Новом Саду окривљеног Горана Гајића због кривичног дела недозвољено држање оружја и експлозивних материја из члана 348. став 3. у вези става 2. и 1. Кривичног законика за које је првостепеном пресудом оглашен кривим, осудио на казну затвора у трајању од 3 године у коју се урачунава време проведено у притвору од 19.04.2017. године до 29.06.2017. године, време проведено на издржавању мере забране напуштања стана почев од 29.06.2017. године до 10.06.2019. године, као и време проведено у притвору од 08.06.2020. године до 09.06.2020. године. Жалба браниоца окривљеног Горана Гајића у преосталом делу, као и жалба Вишег јавног тужиоца у Новом Саду и окривљеног Горана Гајића одбијене су као неосноване и пресуда Вишег суда у Новом Саду број К 147/17 од 29.03.2021. године у непреиначеном делу је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног, адвокат Никола Тадић, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) Законика о кривичном поступку, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји поднети захтев за заштиту законитости, побијане пресуде укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење с тим да се нови поступак одржи пред потпуно измењеним већем.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку (ЗКП), и на седници већа коју је одржао без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те је након оцене навода изнетих у захтеву нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног је неоснован у односу на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, док је у преосталом делу захтев за заштиту законитости недозвољен.

Бранилац окривљеног је у поднетом захтеву за заштиту законитости указао да је побијаним пресудама учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, јер се пресуде заснивају на доказу на коме се према одредбама Законика о кривичном поступку не могу заснивати. Као незаконит доказ бранилац је означио ДНК вештачење биолошких трагова извршено од стране Биолошког факултета у Београду, који по наводима браниоца није акредитован за бављење форензичким ДНК анализама, што је потврдио и саслушани стални судски вештак др Милица Кецкаревић Марковић. Наиме, по наводима браниоца једини услов да неки орган вештачи јесте да је тај орган стручан за ту врсту вештачења, а стручност се утврђује одговарајућом акредитацијом тела које је овлашћено да ту стручност верификује, а не простом изјавом неког лица или неовлашћеног тела, те како ни једно овлашћено тело у Републици Србији није утврдило да ли је лабораторија Биолошког факултета способна да обавља послове форензичких ДНК вештачења, то се по

наводима браниоца пресуде заснивају на доказу на коме се по одредбама ЗКП не могу заснивати и такав налаз није могао бити коришћен као доказ у овом кривичном поступку.

Одредбом члана 10. Закона о судским вештацима, прописано је да вештачење могу обављати и државни органи у оквиру којих се може обавити вештачење, као и научне и стручне установе (факултети, институти, заводи и слично), међутим закон не прецизира да је потребно да то раде акредитовани факултети, те је самим тим једини услов да је установа-факултет који обавља вештачење стручан за ту врсту вештачења.

На исту битну повреду одредаба кривичног поступка бранилац окривљеног указивао је и у жалби изјављеној против првостепене пресуде, а Апелациони суд у Новом Саду је у својој пресуди Кж1 499/21 од 26.10.2021. године на страни 3 пасус 6, 7 и 8, страни 4 пасус 1, дао јасне и довољне разлоге које и овај суд у свему прихвата и у смислу одредбе члана 491. став 2. ЗКП на њих и упућује.

Надаље захтевом за заштиту законитости бранилац окривљеног указује да вештак није искључио могућност да је стављањем на сто оружја у летњиковцу који користе окривљени и његова породица, могло доћи до преноса ДНК односно биолошких трагова, као и могућност да је радњама службених лица дошло до секундарног трансфера ДНК материјала окривљеног на спорне узорке, с обзиром да су овлашћена службена лица носила рукавице и вршећи претрес стана додиривали предмете са ДНК материјалом окривљеног. Осим тога, мишљење и закључак у налазу Биолошког факултета нису засновани на чињеницама у складу са стандардима који се примењују за интерпретацију профила овакве комплексности, јер овакав ДНК профил, у ситуацији када је најмање четири особе могу бити донори биолошког трага, није погодан за поређење због великог броја потенцијаних донора биолошког трага.

Оваквим наводима бранилац окривљеног суштински оспорава доказну вредност вештачења, полемише са чињеничним утврђењима у правноснажним одлукама и указује на погрешну оцену доказа, те да указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање у побијаним пресудама (члан 440. ЗКП).

Како чланом 485. став 4. ЗКП који прописује разлоге због којих окривљени односно његов бранилац сходно правима која има у поступку у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП, могу поднети захтев за заштиту законитости против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека, због повреде закона из члана 440. ЗКП, то је Врховни касациони суд захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног у овом делу одбацио као недозвољен.

Из изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама није учињена повреда закона на коју се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став 1. и 2. ЗКП захтев браниоца окривљеног у односу на повреду из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП одбио као неоснован, док је у преосталом делу захтев одбацио као недозвољен сходно одредби члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 485. став 4. ЗКП и донео одлуку као у изреци ове пресуде.

**Записничар – саветник
Марија Рибарић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић

**Председник већа – судија
Бата Цветковић, с.р.**